PROBLEME DE ORTOGRAFIE COMPARATIVĂ. CU PRIVIRE LA LIMBILE ROMÂNĂ ŞI ENGLEZĂ

Voica Radu

Cuvintele englezeşti împrumutate sunt, în multe dintre cazuri, cuvinte compuse, abrevieri şi simboluri. Ca atare, aceste structuri sunt redate cu ajutorul unor semne ortografice specifice, ceea ce implică identificarea similitudinilor şi diferenţelor în procesul de preluare a anglicismelor în limba română. Semnele de punctuaţie care cumulează şi valori ortografice, comune celor două limbi sunt: punctul şi cratima.

1. Punctul (The Full Stop)

Punctul are utilizare dublă: ca semn de punctuaţie si ca semn ortografic. Punctul prezintă valoare de semn de punctuaţie când are următoarele întrebuinţări: marchează pauza care se face în vorbire între propoziţiile sau frazele independente ale unui text, precum şi încheierea unei unităţi textuale. Are valoare de semn ortografic când marchează abrevierile[1].

În limba română, ca semn ortografic, punctul poate fi întrebuinţat după majoritatea abrevierilor, şi anume după cele care păstrează una sau mai multe litere din partea iniţială a cuvântului abreviat, nu şi ultima lui literă (*etc., ian., id., nr., v.*,

[1]Cf. DOOM^2 , p. XLIII.

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

pentru *et caetera, ianuarie, idem, numărul*, *vezi*), inclusiv în abrevierile de la prenume (*I*. pentru *Ion*)[1].

a) Abrevierile formate din prima literă de la începutul cuvântului:

„Vorbim adesea despre estetica lui Jung, sau Bachelard, sau Tînianov, sau Eco, sau Barthes, ş[.]a[.]" (Ion Ianoşi, *Estetica*, p. 13).

b) Abrevierile formate din prima silabă a cuvântului, plus consoana sau grupul de consoane cu care începe silaba a doua:

„Câteva exemple de înlocuire de cuvinte şi forme gramaticale datorate conflictului omonimie sunt aduse în discuţie de I. Coteanu şi A. Bidu-Vrănceanu, op[.] cit[.], p. 84." (Marin Bucă şi Ivan Evseev, *Probleme de semasiologie*, p. 117)

În DOOM[2] se precizează că nu sunt urmate de punct:

- abrevierile care păstrează finala cuvântului abreviat: *cca, dl, dle, dna*, *d-ta, pentru circa, domnul, domnule, doamna, dumneata*;

- abrevierile numelor punctelor cardinale: *E, N, V, S*;

- simbolurile majorităţii unităţilor de măsură: *cm, gal, m, kg* pentru *centimetru, galon, metru, kilogram*;

- simbolurile unor termeni din domeniul ştiinţific şi tehnic: matematică, fizică (*A* pentru *arie*, *N* pentru *număr natural*), chimie (simbolurile elementelor chimice: *C, Cl, Mg* pentru *carbon, clor*, *magneziu*), medicină (*Rh*);

- nu se scriu cu punct între litere abrevierile care conţin fragmente de cuvinte: *TAROM* pentru *Transporturile Aeriene Române;*

În DOOM[2] se mai indică următoarele:

- se pot scrie cu sau fără punct între literele componente abrevierile compuse din mai multe iniţiale majuscule:

---

[1]Cf. Sergiu Drincu, *Semnele ortografice şi de punctuaţie în limba română*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1983, p.100.

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

A.C.T.H./ACTH, *C.E.C./CEC, O.N.U./ONU, P.F.L./PFL*; actualmente se preferă scrierea fără puncte despărţitoare: *SUA, UNESCO*;

- unele abrevieri, împrumutate ca atare şi care au dobândit statut de cuvinte, se scriu totdeauna fără punct: *HIV, SIDA*.

În unele abrevieri complexe, punctul interior este urmat de cratimă când se abreviază un compus scris cu cratimă: spre exemplu *lt.-maj*. pentru *locotenent-major*.

Pe de altă parte, „Ca semn ortografic, punctul este folosit în abrevieri, în cuvinte simple sau compuse, având fie un rol asemănător apostrofului, atunci când apare în prescurtări ale cuvintelor după secvenţa iniţială a acestora: *prof., conf., lect., asist., probl*., etc., fie un rol asemănător cratimei sau barei oblice, când apare în abrevierea unor unităţi de măsură: *kg.f.m*."[1]

Există însă reguli de abreviere în care utilizarea acestui semn este exclusivă. Astfel, punctul se utilizează:

a) în abrevieri în care se reţine secvenţa iniţială a cuvântului, secvenţă ce trebuie încheiată cu o consoană: *str., jud., cls., sing., pl*. etc;

b) în abrevierea cuvintelor dintr-un grup de cuvinte, atunci când se pune punct după fiecare iniţială minusculă a cuvântului: *a.c*., (= *anul curent*), *ş.a.* (= *şi altele*), *ş.a.m.d*. (= *şi aşa mai departe*), *ş.u.* (= *şi următoarele*);

c) în abrevierea unui grup de cuvinte străine, când se aşază după iniţiala majusculă sau minusculă a fiecărui cuvânt: *P.S.* (=*post scriptum*), *N.B*. (=*nota bene*), *K.O*. (=*knock out*), *a.m*., (=*ante meridiem*), *p.m*., (=*post meridien*), *i.e*., (= *id est*);

d) în abrevierea unor substantive proprii, utilizate într-un cod individual când punctul se pune după iniţiala majusculă: *ziua H., domnul X*. etc;

---

[1] Mirela-Ioana Borchin, *Manual de ortografie şi punctuaţie*, Timişoara, Editura Excelsior Art, 2005, p. 74-75.

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

e) în abrevierea la iniţială a prenumelor autorilor, urmate de numele de familie: *I. L. Caragiale, Şt. O. Iosif, I. Slavici, G. I. Tohăneanu* etc.;

f) în scrierea compuselor prin abreviere formate din iniţialele majuscule ale elementelor componente, dar nu obligatoriu: substantive proprii compuse care reprezintă nume de instituţii: *C.N.S.A.T. / CNSAT*, *C.N.C.S.I.S. / CNCSIS, N.A.T.O. / NATO*, formule de reverenţă: *Î.P.V. / ÎPV* (= *Înalt Preasfinţia Voastră*), titluri onorifice: *D.H.C. /DHC* (=*Doctor Honoris Causa*) (v. şi supra);

g) în notarea prin cifre a datelor calendaristice: *23.07.2005 / 2005.07.23"*[1].

În limba română, nu se pune punct, în afara situaţiilor indicate mai sus, după:

a) titlurile de cărţi, de opere literare, muzicale;

b) formulele de adresare (din scrisori, cuvântări, etc), deoarece substantivele din aceste formule sunt la cazul vocativ. Aşadar se foloseşte virgula sau semnul exclamării:

„Iubite amice (,)
Astă-seară avem pom de Crăciun.
Ne-ai promis că vii să prânzeşti cu noi.
Te rog nu uita. Stasache." (I. L. Caragiale, *Opere alese*, I, p. 55);

c) la abrevieri ca *Tarom, Comaliment*, pentru că ele sunt asimilate substantivelor[2].

În limba engleză, unii autori, printre care se numără şi Fowler, nu acceptă folosirea punctului după abrevieri formate din prima şi ultimă literă a cuvântului (*Mr, Mrs, St (street*) etc.) şi recomandă punerea punctului numai după prescurtări în care

[1] Mirela-Ioana Borchin, *op. cit*., p. 74-75.
[2] Cf. Sergiu Drincu, *op. cit.*, p. 100

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

nu se scrie ultima literă, situaţie întâlnită şi în ortografia limbii române. Pe de altă parte, J.E. Metcalfe recomandă folosirea punctului pentru toate prescurtările. Această recomandare este, în general, valabilă în prezent pentru engleza britanică contemporană[1].

Trebuie menţionat că în limba engleză regulile privind prescurtarea cuvintelor sunt diferite de cele cunoscute în limba română. De exemplu, un cuvânt poate să fie prescurtat şi cu o vocală finală (*usu.-usual*, *usually* etc.) alteori abrevierile cuprind numai prima şi ultima literă sau unele consoane (*Ry - railway; condt.- continued; shpt.- shipment*). Dacă abrevierile cuprind ultima literă a cuvântului, punctul este deseori omis: *Dr, Ltd (limited).* Abrevierile, în limba engleză, au şi forme de plural în care punctul este menţinut; pluralul acestora se realizează de obicei prin adăugarea desinenţei *-s*:

(sg.) *G.P.* (= General Practitioner) - (pl.) *G.P.s.*
(sg.) *M.P.* (= Member of Parliament) -(pl.) *M.P.s*.
(sg.) *P.G.* (= Paying Guest) -(pl.) *P.G.s*
(sg.) *Mt.* (=mountain) - (pl.) *Mts*.
(sg.) *lb*. (=pound ;Libro =L.) - (pl.) *lbs*.
(sg.) *yd.* (=yard) - (pl.) *yds.*
(sg.) *apt*. (= apartment) - (pl.) *apts*.

Chiar şi atunci când punctul nu este menţinut, adăugarea desinenţei *-s* este obligatorie:

(sg.) *cap* (= capital) - (pl.) *caps*
(sg.) *hr* (= hour) - (pl.) *hrs*

[1] În ce priveşte opţiunile celor doi lingvişti englezi, cf. Edith Ilovici, *Îndreptar de ortografie şi punctuaţie a limbii engleze*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1972, p. 89.

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

(sg.) *mo* (=moment) - (pl.) *mo*[1]
(sg.) *vol* (= volume) -(pl.) *vols*
(sg.) *amp* (= ampere) - (pl.) *amps*
(sg.) *cwt* (= hundredweight) - (pl.) *cwts*
(sg.) MS (= manuscript) - (pl.) MSS

Abrevierile formate din *literaţie* şi folosite ca substantive adaugă fie apostrof -*s*, fie numai -*s*:

(sg.) *Ph. D*. (= doctor of philosophy) - (pl.) *Ph.D.'s* sau *Ph.D.s*

(sg.) *GI* (=Government Issue) - (pl.) *GI's*

(sg.) *B.A*. (= Bachelor of Arts) -(pl.) *B.A.'s / B.A.s*

Abrevierile terminate în -*o* primesc la plural -*s* sau *'s:*

(sg.) *Co*. (=company) - (pl.) *Cos*

(sg.) *bro*. (= brother) - (pl.) *Bros*

(sg). *G.S.O*. (= General Staff Officer) - (pl.) *G.S. O.s* sau *G.S.O.'s*

(sg.) *N.O*. (= number) - (pl.) *Nos* sau *No's*

(sg.) *M.O*. (=Medical Officer;Money Order) - (pl.) *M.O.s* sau *M.O.'s*

Abrevierile formate din litere izolate formează pluralul doar prin simpla dublare a uneia din consoanele iniţiale: *c-cc (chapters), p-pp (pages), v-vv (verses, violins).*

Constatăm că şi în limba română s-au creat forme de plural ale abrevierilor împrumutate din limba engleză, spre exemplu: *CD-uri*, *PC-uri, LP-uri*, în procesul de adaptare morfologică a împrumuturilor din engleză. În realizarea acestor forme de plural intervine ca semn ortografic cratima.

---

[1] *mo* (= moment) - (pl.) *mo, oz* (= ounce) - (pl.) *oz*, şi rareori *yd*. (= yard) - (pl.) *yd*. nu primesc -*s* la plural şi rămân neschimbate, Cf. Edith Ilovici, *op. cit*., p.30, nota 2.

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

În limba engleză punctul este folosit pentru separarea unui număr întreg de fracţia sa zecimală, iar ca urmare a influenţei engleze a apărut recent în limba română tendinţa folosirii punctului, în locul virgulei, pentru a separa zecimalele de numărul întreg: *9.66, 29.15*. Pentru limba engleză dăm următorul exemplu:

„At atmospheric pressure the boiling point is 327.6 F., at 200 Ib. It is 381.6 F. and at 300 Ib. It's 417.5 F" (J.Harisson, *Heat, Steam and Power*[1]*)*.

De asemenea, preluarea unor împrumuturi cu abrevierea utilizată în limba engleză constituie un element de interferenţă al celor două limbi în discuţie. Şi aici ne referim la precizarea făcută de DOOM[2], anume că abrevierile împrumutate ca atare şi care au devenit cuvinte se scriu fără punct: *HIV, SIDA*.

Ca semn de punctuaţie, punctul nu pune problema unor aspecte de convergenţă, respectiv de divergenţă relevante pentru studiul celor două limbi aflate în contact.

2. CRATIMA (Linia de unire sau de despărţire - The Hyphen)

Un alt semn de punctuaţie care cumulează şi valori ortografice este cratima.

În *limba română,* ca semn de punctuaţie, se foloseşte în repetiţii de cuvinte, în interiorul unor expresii, între două numerale atunci când se indică aproximaţia numerică, între cuvinte care arată limitele unei distanţe sau ale unui interval de timp. Ca semn ortografic, cratima indică rostirea împreună a două sau mai multe cuvinte sau se foloseşte în scrierea unor cuvinte compuse, la despărţirea cuvintelor în silabe.

---

[1] Apud Edith Ilovici, *op. cit*., p. 90.

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

În DOOM[2] şi cf. şi Sergiu Drincu, *Semnele de ortografie şi de punctuaţie în limba română* (1983), se precizează că în limba română, cratima ca semn de punctuaţie se foloseşte:

a) în repetiţii, când cuvântul repetat formează o unitate. Pot să apară în asemenea repetiţii substantive, adjective, adverbe şi interjecţii: "Şi ea, văzând aceasta, roşeşte toată, se face numai pete[-]pete, şi-i tristă, atât de tristă, încât te mustră conştiinţa..." ("România literară" XI, 1978, nr. 36, p. 21);

b) în interiorul unor expresii de tipul: substantiv + substantiv (*calea*[-]*valea)*, substantiv + adverb (*ici*[-] *colo*), interjecţie + interjecţie (*trosc*[-]*pleosc)*: „Pe cer nouri: ici[-]colo clipesc stele.” (Sadoveanu, *O*. VI 282, apud *Îndreptarul*, p. 80);

c) între două numerale, pentru a arăta că indicaţia numerică este aproximativă: „…în următoarele două [-]trei decenii se va constata probabil cu mirare absenţa oricărei mari prietenii la români între romancieri şi muzicieni…” (C. Ţoiu, *Galeria cu viţă sălbatică*, p. 390).

În locul cratimei se poate folosi virgula: „Înainte vreme, aici, pe la noi, omul avea podul ori coşarca pline de cucuruz, hambarul cu grâu, avea o vacă, două[,] trei, avea nişte oi, avea pe ce se sprijini!...” (Ion Lăncrăjan, *Caloianul*, I, p. 55-56);

d) între cuvinte care arată limitele unei distanţe, ale unui interval de timp: *Şoseaua Bucureşti[-]Ploieşti; Perioada 1 ianuarie[-]31 martie*; *1[-]250 km*. *Îndreptarul,* de unde au fost luate exemplele, precizează că „e bine să se scrie orele 14[-]16 sau între orele 14 şi 16. Formula între orele 14[-]16 este greşită” (p. 80).

Ca semn ortografic, cratima se întrebuinţează în limba română în următoarele situaţii: marchează rostirea împreună a două sau mai multe cuvinte. Această rostire împreună se poate datora lipsei unor sunete, caz în care cratima înlocuieşte apostroful din vechea ortografie. Lipsa sunetelor nu este o

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

condiţie obligatorie a rostirii împreună, întrucât două sau mai multe cuvinte pot fi rostite împreună şi fără ca din corpul lor să lipsească sunete. În general, dintre cuvintele care se rostesc împreună, cel puţin unul este un cuvânt cu corp fonetic redus, şi anume un pronume, verb auxiliar sau articol nehotărât.

În general, apar trei situaţii fonetice:

a) contopirea într-o silabă a sunetului sau sunetelor vocalice de la sfârşitul unui cuvânt la întâlnirea cu sunetul sau sunetele vocalice de la începutul cuvântului următor;

b) o includere silabică;

c) ataşarea la sfârşitul unui cuvânt accentuat a unui alt cuvânt, dar neaccentuat, fără a rezulta o contopire într-o silabă.

Se pot întâlni, contopindu-se într-o silabă, două cuvinte neaccentuate. Într-o asemenea situaţie pot apărea:

a) pronumele personale şi reflexive, formele neaccentuate de dativ sau acuzativ: „Filozofii occidentali au căutat esenţa lucrurilor, au căutat ceea ce este invariabil în lucruri, caracterele permanente pe care le [-] au exprimat în definiţii a unor concepte clare şi distincte.” (Anton Dumitriu, *Istoria logicii*, p. 31);

b) forma atonă, *e-,* a lui *este*:

„Pasărea, marea
care e(-)n zbor
cu respirarea
am s-o dobor.” (N. Stănescu, *Epica magna*, p. 24);

c) prepoziţiile monosilabice, atone: „Toate acestea

n-au putut să nu influenţeze pe adolescentul şi tânărul Philippide, dar nu în sensul de a[-]i fi imprimat pentru totdeauna o înclinaţie spre scepticism…” (Iorgu Iordan, *Alexandru I. Philippide*, p. 23);

d) conjuncţiile monosilabice, atone: „...M-am tot uitat şi[-]am tot cercetat lucrurile..., şi-apoi, dacă am văzut că nu-i modru, m-am trecut, m-am dus şi m-am înscris...” (Ion Lăncrăjan, *Caloianul*, I, p. 53);

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

e) adverbul *nu*:

„Ţârâie ploaia...

Nu [-] i nimeni drum". (G. Bacovia, *Opere*, p. 6).

Nu numai cuvintele neaccentuate se pot alipi unele altora sau unor cuvinte accentuate, ci şi acestea din urmă pot apărea în asemenea juncturi. Cu alte cuvinte, sunetul sau sunetele finale ale unui cuvânt accentuat în frază se pot uni cu sunetul sau sunetele iniţiale ale unui cuvânt accentuat în frază, formând cu aceasta o singură silabă. De obicei acest fenomen are loc când al doilea cuvânt are iniţiala neaccentuată:

„O stea-n declin răsare înc-odată,

Apune doar şi iarăşi se arată

Ca operele[-]acelui autor

Ce chiar de moare, ele tot nu mor". („România literară", XI, 1978, nr. 33, p. 6).

Uneori apar şi fenomene de asimilare vocalică:

„Vestejiţi fără vreme, dar cu creieri de copil,

Drept ştiinţ[-]având în minte vreun vals de

Bal-Mabil..." (Mihai Eminescu, *Poezii*, p. 120).

Acest fenomen fonetic, marcat prin cratimă, nu trebuie confundat cu scrierea cuvintelor compuse, realizată prin acelaşi semn ortografic:

„La 26 noiembrie 1975 murea la Bucureşti, în vârstă de 90 de ani, Maria Theohari, prima femeie[-] astronom din ţara noastră." („România literară", XI, 1978, nr. 10, p. 17). (Exemplele au fost luate din Sergiu Drincu, *op. cit.,* passim).

Dintre toate situaţiile în care cratima se utilizează ca semn ortografic prezintă interes *compusele*, deoarece limba română a împrumutat din limba engleză compuse care au în alcătuirea lor cratimă, în unele cazuri păstrând cratima din engleză, în altele renunţând la ea, spre exemplu: engl. *push-pull* / rom. *push-pull*, engl. *know-how* / rom. *know how*, engl. *walk-over* / rom. *walk-over*. Mioara Avram preciza că influenţa engleză asupra formării

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

cuvintelor este foarte puţin studiată şi poate fi urmărită sub aspecte care ţin fie de formaţiile şi procedeele împrumutate, fie de funcţionarea anglicismelor lexicale ca baze pentru formaţii pe teren românesc; compusele englezeşti cu structură analizabilă în cuvinte aşezate în ordinea determinant + determinat au dezvoltat acest model de compunere în româna actuală, mai cu seamă la numele proprii de firme, în sens larg, dar şi la substantive comune adaptate (de exemplu: *sex-industrie* ROM. LIB. 1993, nr. 1065, 11/2, *stock-opţiune* ROM. LIB. 1995, nr. 1505, 8/5); numeroase anglicisme au intrat în limba română prin trunchierea unui compus (*snec* < *snack-bar*) sau chiar a unui derivat(*box* < *boxing*), unele au fost împrumutate şi în forma netrunchiată, dublete existând şi în engleză (*living* / *living-room*); unele anglicisme derivate au fost adaptate prin înlocuirea sufixului originar cu sufixul românesc corespunzător, integrarea anglicismelor demonstrându-se prin productivitatea lor ca baze pentru formaţii româneşti[1]. Tot în lucrarea Mioarei Avram este sesizată apariţia unor „creaţii ludice de tip englezesc din domeniul compunerii" dintre care prezintă interes pentru noi cele care apelează la cratimă, cum ar fi: *Slobozia-City*.

Când leagă elementele unui cuvânt compus prin alipire, în numeroasele situaţii în care intervine principiul morfologic în ortografia românească întâlnim:

- compusele care antrenează în flexiune primul component: *martor-cheie, inginer-şef, prim-ministru, sergent-major*;

- compusele în care o prepoziţie leagă două substantive sau un substantiv şi un adverb: *căluţ-de-mare, viţă-de-vie, floare-de-colţ, Vinţu-de-Jos, zori-de-ziuă;*

- compusele din două adjective calificative: *verde-albăstrui*, *galben-roşcat, alb-albastru, creştin-ortodox*;

---

[1] vezi Mioara Avram, *Anglicismele în limba română actuală*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 1996, p. 22-23.

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

- compusele ce denumesc diviziuni ale timpului, fiind alcătuite din substantiv şi prepoziţia *după* (*după-masă, după-amiază*), substantiv şi adjectivul pronominal demonstrativ *astă* (*astă-noapte*, *astă-seară*), substantiv şi adverbul proclitic *azi* (*azi-noapte, azi-dimineaţă*);

- compusele ce denumesc, în limbaj popular, plante şi animale: *ochiul-boului, trei-fraţi-pătaţi, floare-de-colţ, cap-de-mort, floare-de-nu-mă-uita, căluţ-de-mare*;

- compusele ce reprezintă denumiri de jocuri: *ping-pong*, *alba-neagra, baba-oarba, popa-prostu'*.

Alte situaţii:

- în legarea elementelor unei locuţiuni: *luare-aminte*, *ici-acolo*, *din cale-afară*, mai ales când componentele locuţiunii rimează între ele: *târâş-grăpiş, treacă-meargă, netam-nesam, hodoronc-tronc, de-a-fir-a păr*;

- în abrevieri, separând iniţiala cuvântului de secvenţa lui finală: *d-ta, d-voastră, d-rei, D-zeu* etc.;

- în cumularea de prefixe de acelaşi fel: *stră-strănepot, re-reexaminare, sub-subcapitol*;

- în legarea desinenţelor şi sufixelor de cuvinte şi expresii străine şi, în general, de cuvinte greu flexionabile: *intermezzo-ul, rendez-vous-urile, brise-bise-le, bing-bang-ul*; (pentru alte exemple şi amănunte, cf. Mirela-Ioana Borchin, *op. cit.,* p. 71-72).

În *limba engleză*:

- combinaţiile de cuvinte care conţin elemente străine nu primesc cratimă: *a priori argument, à la carte luncheon*;

- de cele mai multe ori, combinaţiile de cuvinte cuprinzând substantive derivate din nume de ţări nu se despart prin cratimă, pe când adjectivele compuse din nume de ţări sau naţiuni primesc acest semn: *North America climate*, *English-Romanian Dictionary*. Excepţie fac şi numele de oraşe (indicând distanţa dintre ele): *Paris-Rome express*; *London-Cape Town airway*.

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

- în limba engleză actuală, cuvintele *today, tomorrow, tonight* sunt tot mai des folosite fără cratimă;

- fracţiile cu valoare de substantiv nu se despart prin cratimă, spre deosebire de cele folosite atributiv: *six sevenths*/*one-half pound;*

- adverbul „well" când este folosit (împreună cu adjectivul pe care-l însoţeşte) înaintea substantivului pe care-l modifică, primeşte cratimă: *well-known author, well-expressed thought*;

- *ex, elect, quasi, self, ante, anti, mid, pseudo, neo, un, pre, ultra*, se folosesc cu cratimă: *ex-governor, quasi-corporstion, self-interest, anti-fascist, president-elect, mid-Spetember, neo-Platonism, pre-Galilean, ultra-reactionary, pseudo-romantic*, însă *vice consul* sau *vice-consul*, *vice president* sau *vice-president*;

- cratima se foloseşte pentru a evita dublarea sau triplarea consoanei. Când un prefix se termină cu aceeaşi vocală cu care începe rădăcina cuvântului următor, atunci el se desparte prin cratimă sau tremă (The Diaresis). Aceasta se compune din două puncte aşezate peste a doua vocală, pentru a indica pronunţia independentă a fiecăreia: *Chloë*; *Danaë; naïve*. Însă tendinţa actuală este de a simplifica această formă de punctuaţie şi de a nu întrebuinţa nici cratima, şi nici trema. Astfel, mai întâlnim uneori: *pre-eminent* sau *preeminent, co-operate* sau *cooperate*, dar formule mai recent adoptate sunt: *pre-eminent, coworker cooperate, reorganize, coeducation, micro-organism*, *coagulation*;

- două sau mai multe cuvinte, fiind în relaţie de compunere cu un alt cuvânt exprimat doar o singură dată, primesc cratimă dacă o conjuncţie apare între ele: *3-and-4-foot rules, common- and preffered-stock rates însă six-ply and seven-ply widths, long-term and short-term agreements*;

- cratima se mai foloseşte pentru a lega o literă, o cifră sau un semn de un cuvânt (folosit fie ca substantiv, fie ca

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

participiu): *U-boat*, *I-indention, V-shaped, X-section, T-rule, X-rays, V-day, L-angle*;

- cratima este folosită în cele mai multe cuvinte compuse referitoare la distanţă, direcţie, măsură, valoare estimativă sau pentru a accentua ori a repeta primul element constitutiv al unui cuvânt compus, nedespărţit prin cratimă: *north-northeast, south-southeast, light-years*, *great-grandmother* (dar şi *great grandmother*), *horsepower-estimate*;

- termenii indicând nuanţe de culori sunt, de obicei, ca şi în limba română, despărţiţi prin cratimă, însă adjectivul care precede numele culorii nu este despărţit de el prin cratimă: *coal-black, yellow-green*, *red-orange, beige-brown*, dar *dark blue, greenish yellow, brownish red*;

- cratima mai apare: între un substantiv şi un adverb care-l urmează (*passer-by, looker-on, hold-up*), între un adjectiv şi un participiu (*easy-going, ill-advised, light-fingered, cold-blooded, nice-mannered*), între substantive despărţite printr-o prepoziţie în substantive compuse (*son-in-law, man-of-war*);

- expresiile compuse din mai multe cuvinte nu se despart prin cratimă: *ups and downs, rack and ruin, book or cook*, *thick and thin, hammer and tongs*; excepţie fac expresiile: *stick-in-the-mud, ne'er-do-well, happy-go-lucky*;

- utilizarea cratimei aduce modificări de sens ale unor cuvinte,spre exemplu: *a green house* (o casă verde) / *a green-house* (o seră); *a retreat* (o retragere) / *a re-treat* (o retratare sau o nouă tratare); *a square paper box* (o cutie pătrată din hârtie) / *a square paper-box* (o cutie de hârtie pătrată); *his holiday-recreation* (distracţia din timpul vacanţei lui) / *his re-creation of the scene* (recrearea de către el a scenei sau noua redare a scenei de către el)[1].

---

[1] Pentru alte exemple şi detalii cf. Edith Ilovici, *op. cit.*, p. 115-117.

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

În ceea ce priveşte aspectele grafice ale redării în scris a anglicismelor în limba română, Mioara Avram consideră că ar trebui revăzută oportunitatea respectării cratimei sau a blancului din engleză la compusele ca *week-end* sau *compact disc*, având în vedere complicaţiile pe care le creează în română flexiunea (pl. *week-end-uri*) şi articularea enclitică (*week-end-ul*); problema cratimei se pune şi la formele unor anglicisme simple, ca *bridge* (*bridge-ul*) sau *show* (*show-uri*), pentru care normele actuale sunt insuficient de clare sau chiar inconsecvente.[1]

Adaptarea anglicismelor la sistemul ortografic al limbii române ţine şi de respectarea unor reguli ortografice specifice englezei şi americanei, căci, aşa cum se arată în DOOM[2], în foarte multe situaţii pentru împrumutul din această limbă, se respectă în ortografia limbii române aspecte prevăzute în ortografia limbii engleze, cu deosebirile de rigoare prevăzute de ortografia englezei americane. De aceea am considerat necesar să introducem în economia prezentării câteva din prevederile de bază ale ortografiei engleze, în special, prevederi care se găsesc în actualele norme ale ortografiei româneşti. Pentru a ilustra dificultăţile normării ortoepice şi ortografice, Mioara Avram aduce în discuţie cazul anglicismului *seif* < *safe*: scrierea etimologică iniţială, ca în engleză, a generat variantele de pronunţare [sa'fe] şi [sa'feu], ultima şi scrisă *safeu*; scrierea fonetică *seif*, recomandată din 1953, a ajutat la promovarea pronunţării corecte [seìf], iar varianta corectă monosilabică a fost simplificată de unii vorbitori în varianta *sef*.[2]

Acest proces de asimilare uneori totală, alteori parţială, asociat cu cel de respingere, va continua fără riscul unor transformări vătămătoare pentru limba română, deoarece pe

---

[1] Cf. Mioara Avram, *op. cit.*, p. 17.
[2] *Ibidem*., p. 15.

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

vorbitorul român cult îl preocupă ortografia acestor împrumuturi şi pronunţarea lor corectă. Chestiunea cea mai delicată priveşte scrierea cu cratimă. Două aspecte trebuie reţinute în acest sens: primul se referă la literele *w* şi *y*, care încă sunt resimţite de vorbitori ca străine alfabetului românesc. Astfel, după cuvintele care se termină în aceste litere se foloseşte obligatoriu cratima: *show-ul*, *derby-ul* etc. Al doilea aspect priveşte tot literele terminale. Regula, obligatorie şi ea, este: dacă litera terminală a împrumutului evocă acelaşi sunet atât în română, cât şi în engleză, atunci cratima nu se foloseşte: *dealer* (litera *r* redă acelaşi sunet în ambele limbi), articulat *dealerul*, pl. *dealeri* / *dealerii*; *hotdog* (scris împreună!), *hotdogul*, pl. *hotdogi*; *click*, *clickul*, *clickuri* (deoarece combinaţia *ck* redă acelaşi sunet în ambele limbi); *week-end* (scris împreună!), art. *weekendul*, pl. *weekenduri*. Dacă această condiţie nu se îndeplineşte, se impune folosire cratimei: *catch* / pron. *checi* /, articular *catch-ul* (dar *catch-can*, art. *catch-canul*), *scrabble*, art. *scrabble-ul* (cuvântul englezesc se termină în *e*, care nu se pronunţă: / *screbăl* /), pl. *scrabble-uri*, la fel *walkie-talkie*, art. *walkie-talkie-ul*.

Analizând materialul pus la dispoziţie de ortografiile celor două limbi în discuţie, desprindem aspecte care indică, pe de o parte, modul de exercitare a influentei engleze asupra limbii noastre, prin adaptarea morfologică specifică împrumuturilor din fondul anglo-saxon şi modul de adaptare analog împrumuturilor latino-romanice şi greceşti a elementelor latine ale limbii engleze, pe de altă parte, ceea ce justifică potenţialitatea acestei limbi de a deveni sursa internaţionalizării lexicului limbilor romanice şi a altor limbi vorbite în Europa sau pe glob. Astfel, putem sintetiza următoarele:

- compusele obţinute prin abreviere, împrumutate din limba engleză în limba română, nu diferă de tipul similar de compuse create în limba română;

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

- deşi compusele obţinute prin abreviere, şi anume, prin iniţiale unite, sunt productive în limba engleză, dar şi larg răspândite şi acceptate în diferite limbi, limba română nu abundă în împrumuturi din această categorie, care să intre în vocabularul activ al vorbitorului obişnuit, aceste cuvinte făcând, în principal, parte din limbajele de specialitate: *LED* (light-emitting diode), *PVC* (polyvinyl chloride), *UFO* (unidentified flying object), *laser* (light amplifications by stimulated emission of radiation), *maser* (microwave amplification by stimulated emission of radiation), *ALGOL* (algorithmic language), comsat (communication satellites), *COBOL* (Common Bussiness Oriented Language);

- scrierea preferenţială a acestor abrevieri în limba română, ca şi în limba engleză, fără punct între iniţiale, deşi în limba română ortografia admite şi scrierea abrevierilor din iniţiale alăturate, cu punct;

- „aşezarea" acestor împrumuturi englezeşti în limba română, cu statut de cuvinte: *HIV, SIDA*, *LP, CD* etc;

- utilizarea punctului ca semn ortografic în limba română, în locul virgulei în separarea numărului întreg de zecimale, după modelul scrierii fracţiilor cu zecimale, din limba engleză;

- preluarea cratimei ca semn ortografic în anumite compuse, odată cu împrumutarea cuvântului, a adus tipare noi de realizare a compunerii în limba română şi a contribuit la creşterea productivităţii unor modele de compunere deja existente în limba română;

- ortografierea variantei americane se apropie de ortografia latină, deci putem întrevedea o tendinţă mai accentuată spre „relatinizare" în cazul variantei americane; există situaţii în care ortografia americană reproduce mai fidel ortografia limbii de împrumut (ne referim aici la împrumuturile neolatine, neogreceşti şi latino-romanice din limba engleză) decât ortografia variantei britanice;

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

- în cazul formaţiilor lexicale compuse împrumutate din engleză, apar inconsecvenţe ortografice legate de utilizarea cratimei (indiferent de calitatea gramaticală a componentelor), unele împrumuturi, substantive compuse la origine, ortografiate în engleză ca o singură unitate lexicală, apar în română şi cu cratimă:

a) substantiv cu prepoziţie antepusă: engl. *online,* „…textele disponibile *on-line* şi alte pagini electronice cu informaţii", dar şi „…tranzacţiile *online* caută bonduri şi obligaţiuni" (C., nr. 8/2003, p. 35, p. 31), engl. *outdoor* „…este vorba de nişte activităţi *out-door*" (C. nr. 33/2002, p. 18) sau „…producătorii de ţigări îşi vor retrage companiile de pe *outdoor*" (C., nr. 8/2003, p. 22), engl. *input* „Nu lipsită de importanţă este creşterea preţurilor *in-puturilor* utilizate în sectorul agricol" (A.Ec., nr. 5/2004, p. 15);

b) două substantive: engl. *showroom* „…fiindcă o vreme cum a fost în ultima săptămână ar fi ţinut mai mult ca sigur oamenii departe de *show-room-uri*" (Z.F., nr. 1568/2005, p. 1) sau dezamăgiţi în legătură cu transformarea maşinii într-un *showroom* de electronice" (Z.F., nr. 1579/2005, p. 10);

c) adjectiv şi substantiv: engl. *software* „…se vor ocupa alţii de dezvoltarea de *soft-ware*…" (Z.F., nr. 1466/2004, p. 2) şi „…unele companii au aruncat pur şi simplu *software-ul* pentru că nu îl puteau utiliza";

d) prepoziţie şi substantiv de origine verbală: engl. *outsourcing* „…această firmă este campionul *out-sourcingului* la mare distanţă…", dar şi „EWIR obţine 60-70% din vânzări din contracte de *outsourcing* furnizate de compania mamă" (C., nr. 8/2003, p. 21).

În toate aceste situaţii adăugarea cratimei se datorează faptului că vorbitorii români recunosc componentele.

- în multe situaţii, compuse care se scriu cu cratimă în engleză sunt notate în română într-un singur cuvânt, de

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)

exemplu: engl. *e-mail* - rom. *email*; engl. *off-shore* - rom. *offshore*; engl. *week-end* - rom. *weekend;*

- grafia englezească cu cratimă pare generală pentru compuse cum sunt: *buy-back, check-in, dial-up, stand-by, pop-up, sold-out, top-up.*

Bibliobrafie:

1. Mioara Avram, *Anglicismele în limba română actuală*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 1996.

2. Mirela Ioana Borchin, *Manual de ortografie şi punctuaţie*, Editura Excelsior Art, Timişoara, 2005.

3. *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române* (DOOM), ediţia a doua revăzută şi adăugită, Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2005. Sergiu Drincu, *Semnele ortografice şi de punctuaţie în limba română*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1983.

4. Sergiu Drincu, *Ghid ortografic, ortoepic şi morfologic*, Editura Amphora, Timişoara, 2006.

5. Edith Ilovici, *Îndreptar de ortografie şi de punctuaţie a limbii engleze*, EDP, Bucureşti, 1972.

6. *Îndreptar ortografic, ortoepic şi de punctuaţie*, ediţia a IV-a, EA, Bucureşti, 1983.

Aspects of Contrastive Spelling. With Reference to Romanian and English

Summary

This paper is a contrastive study of the English and Romanian spelling that points out the similarities and the differences between these two languages which are in linguistic contact.

These aspects of spelling are important in the process of the phonetic and morphological adaptation of the English borrowings to the system of Romanian but, at the same time, this study indicates that the English borrowings create new patterns of abbreviation and of word-formation in Romanian.

BDD-A12873 © 2007 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:01:03 UTC)